

Na osnovu člana 35. stav 1. tačka 1.1. Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo, (Službeni list Republike Kosovo, br. 77/16 avgust 2010), dopunjen i izmenjen Zakonom br. 05/L-150 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo (Službeni list Republike Kosovo, br. 10/03 april 2017), kao i člana 8 , stav 1, tačka 1.1 i stav 2, tačka 2.3, Zakona br. 04/L-155 o Platnom sistemu (Službeni list Republike Kosovo, br. 12/03. maj 2013. godine), Odbor Centralne banke je na sednici održanoj 29. novembra 2023. godine doneo sledeću:

UREDBU O STRUKTURI I UPOTREBI JEDINSTVENOG IDENTIFIKATORA PLATNOG RAČUNA ZA NACIONALNE I MEĐUNANARODNE TRANSAKCIJE

POGLAVLJE I OPŠTE ODREDBE

Član 1. Svrha

1. Svrha ove uredbe je da definiše pravila za korišćenje, strukturu i komunikaciju IBAN-a kao jedinstvenog identifikatora platnog računa za transakcije kreditnog transfera i direktna zaduženja u Republici Kosovo i međunarodnih.
2. Pored toga, ovom uredbom se utvrđuju i zahtevi u pogledu postupaka provere validnosti jedinstvenih identifikatora platnog računa od strane pružalaca platnih usluga.

Član 2.

Svrha korišćenja IBAN-a kao jedinstvenog identifikacionog koda platnog računa

1. IBAN koristi pružalac platnih usluga u svrhu:
  - 1.1. Identifikacije platnog računa, korišćenjem standardizovanog formata njegove prezentacije;
  - 1.2. Automatske obrade u procesima vezanim za platni račun;
  - 1.3. Unifikacije i standardizacije procesa kontrole validnosti platnog računa.

Član 3. Delokrug

1. Subjekti sprovođenja ove Uredbe su svi pružaoci platnih usluga koji pružaju platne usluge u Republici Kosovo (BQK).

2. CBK sprovodi odredbe ove Uredbe u vezi sa platnim sistemima i infrastrukturom sa kojom operiše kada deluje kao pružalac platnih usluga.

Član 4. **Definicije**

1. Osim slučajeva kada je predviđeno u sledećem stavu ili je posebno predviđeno drugačije, za potrebe ove Uredbe i bilo koje druge mere za njenu primenu, izrazi će imati isto značenje kao što je definisano u Zakonu br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama i zakonom br. 04/L-155 o platnom sistemu.
2. Gde god da se koriste u tekstu ove uredbe, i osim ako kontekst ne zahteva drugačije, sledeći izrazi će imati sledeća značenja:
  - 2.1. **Pružalac platnih usluga ili PPU** – znači svako fizičko ili pravno lice licencirano, registrovano ili ovlašćeno prema važećim zakonima i propisima za pružanje platnih usluga;
  - 2.2. **Osnovni broj bankovnog računa** ili BBAN - označava identifikator koji jasno identifikuje individualni platni račun sa PPU-om;
  - 2.3. **Međunarodni broj bankovnog računa** ili IBAN - znači jedinstveni identifikator platnog računa koji jasno identifikuje individualni platni račun sa PPU-om, čije elemente određuje Međunarodna organizacija za standardizaciju (ISO);
  - 2.4. **SWIFT** - znači Društvo za međubankarsku finansijsku telekomunikaciju u celom svetu;
  - 2.5. **BIC** - znači poslovni identifikacioni kod koji jedinstveno identifikuje PPU, čije elemente specificira ISO;
  - 2.6. **Platna transakcija** - znači radnja koju inicira platilac ili u njegovo ime ili od korisnika, stavljanja, transfera ili povlačenja sredstava, bez obzira na bilo koju osnovnu obavezu između platioca i korisnika;
  - 2.7. **Platni račun** - znači račun koji se vodi na ime jednog ili više korisnika platnih usluga (KPU) koji se koristi za izvršenje platnih transakcija;
  - 2.9. **Identifikator platnog računa** - znači BBAN i IBAN;
  - 2.10. **Direktno zaduživanje** - znači platna usluga za zaduženje platnog računa platioca, pri čemu platnu transakciju pokreće primalac plaćanja na osnovu saglasnosti koju platilac daje primaocu plaćanja, odnosno pružaocu platnih usluga primaoca plaćanja ili pružaocu platnih usluga ili samog platioca;
  - 2.11. **Kreditni transfer** - znači platna usluga za odobravanje platnog računa primaoca platnom transakcijom ili nizom platnih transakcija sa platnog računa platioca od strane pružaoca platnih usluga koji vodi račun za plaćanje platioca, na osnovu uputstva koje daje platilac;
  - 2.12. **Korisnik platnih usluga** ili KPU - znači fizičko ili pravno lice koje koristi platnu uslugu u svojstvu platioca, primaoca ili oboje;

- 2.13. **Platilac** - znači fizičko ili pravno lice koje vodi račun za plaćanje i dozvoljava nalog za plaćanje sa tog platnog računa, ili, kada ne postoji platni račun, fizičko ili pravno lice koje izdaje platni nalog;
- 2.14. **Korisnik plaćanja/ plaćeni** - znači fizičko ili pravno lice koje je nameravani primalac sredstava koja su bila predmet platne transakcije;
- 2.15. **Identifikacioni kod PPU ili KIO** - znači numerički kod za identifikaciju PPU-a i njegovih ogranaka gde je primenljivo, za obavljanje bankarskih i finansijskih aktivnosti na teritoriji Republike Kosovo;
- 2.16. **ISO** – znači Međunarodna organizacija za standardizaciju;
- 2.17. **Kontrola validnosti IBAN-a** – znači utvrđivanje tačnosti IBAN kontrolne cifre;
- 2.18. **Platni nalog** - znači instrukcija platioca ili primaoca plaćanja njegovom pružaocu platnih usluga kojim se zahteva izvršenje platne transakcije;
- 2.19. **Numerički znakovi** - su znakovi koji pripadaju skupu brojeva od 0 do 9;
- 2.20. **Alfabetni znakovi** – su znakovi koji pripadaju skupu velikih slova engleskog alfabeta od A do Z;
- 2.21. **Alfanumerički znakovi** – svi su numerički i alfabetski znakovi;
- 2.22. **Platna usluga** - znači svaka aktivnost, koja se obavlja u skladu sa zakonskim i regulatornim odredbama na snazi, za izvršenje platnih transakcija.

Član 5.

Obavezna upotreba IBAN-a

1. Upotreba IBAN-a je obavezna kao identifikator računa za plaćanje za identifikaciju računa za plaćanje u vezi sa transferima kredita i direktnim zaduženjima.
2. Brojevi platnih računa KPU-a koji se mogu koristiti za obavljanje platnih transakcija moraju imati IBAN format kako je definisano u ovoj uredbi.
3. Za izvršenje platne platne transakcije, PPU zahteva od platioca IBAN korisnika, kao i BIC kod PPU-a korisnika u slučajevima kada je primenljiv.
4. U skladu sa pravilima na snazi, PPU može odbiti da izvrši platnu transakciju, ako PPU ne pokaže IBAN platnog računa korisnika i/ili BIC kod PPU-a korisnika gde je primenljivo. U slučaju odbijanja, PPU mora bez odlaganja obavestiti KPU.
5. PPU-i mogu primeniti dodatne naknade za obavljanje platnih transakcija, u slučajevima kada PPU-i ne pokažu IBAN korisnika i/ili BIC kod PPU-a korisnika. U takvim slučajevima, pre izvršenja transakcija, PPU-i moraju pismeno obavestiti KPU o primenjivim dodatnim naknadama.
6. U slučaju međunarodnih plaćanja, PPU primenjuju odredbe tačke 3, 4. i 5. ovog člana, kada IBAN koristi PPU korisnika u relevantnoj jurisdikciji.

POGLAVLJE II

STRUKTURA IDENTIFIKACIONIH KODOVA PLATNOG RAČUNA

Član 6.

Struktura IBAN-a

1. IBAN u Republici Kosovo se sastoji od 20 alfanumeričkih znakova i uključuje sledeće elemente:
  - 1.1. Na poziciji 1 i 2 kod Republike Kosovo, koji se sastoji od 2 znaka: „XK“, koji su definisani u IBAN registru u skladu sa međunarodnim standardom ISO 3166-1;
  - 1.2. Na pozicijama 3 i 4, IBAN kontrolna cifra, koja se sastoji od 2 znaka, koji su određeni u skladu sa algoritmom MOD 97-10 na osnovu međunarodnog standarda ISO 7064, kako je objašnjeno u Prilogu 2 ove uredbe;
  - 1.3. Na pozicijama 5 do 20, BBAN u Republici Kosovo kao što je navedeno u članu 7. ove uredbe.

Član 7.

Struktura BBAN-a

1. BBAN se sastoji od 16 numeričkih znakova i uključuje sledeće elemente:
  - 1.1. KIO, koji se sastoji od 4 numerička znaka na pozicijama od 1 do 4, koji na jedinstven način identifikuju PPU i njegov ogranak u kome je otvoren račun za plaćanje KPU-a;
  - 1.2. Broj KPU-a, koji se sastoji od 10 numeričkih znakova na pozicijama od 5 do 14, koje određuje sam PPU;
  - 1.3. BBAN kontrolni kod, koji se sastoji od 2 numerička znaka, pozicije 15 i 16 koji su određeni u skladu sa algoritmom MOD 97-10 na osnovu međunarodnog standarda ISO 7064.

Član 8.

Struktura KIO-a

1. KIO se sastoji od 4 numerička znaka:
  - 1.1. Kod PPU-a, koji se sastoji od 2 znaka, pozicije 1 i 2, koje određuje CBK za jedinstvenu identifikaciju svakog PPU-a. Ovaj kod može biti od "10" do "99"; kod "10" je rezervisan za CBK, kodovi od "11" do "49" su rezervisani za banke, dok su kodovi od "50" do "99" rezervisani za PPU-e koje nisu banke.
  - 1.2. Kod ogranka PPU-a, koji se sastoji od 2 znaka, pozicije 3 i 4, koje određuje PPU da jedinstveno identifikuje svaki svoj ogranak. Ovaj kod može biti od "00" do "99". Za glavni ogranak PPU-a, ovaj kod treba da bude "00".
2. Što se tiče koda PPU-a, CBK:

- 2.1. Utvrđuje KIO na redovan način nakon izdavanja licence PPU-ima;
- 2.2. Održava i objavljuje Registar PPU-a;
- 2.3. Obaveštava PPU-e o svim promenama u registru kodova PPU-a;
- 2.4. Obaveštava relevantne strane organizacije po posebnim aranžmanima o svim promenama u registru kodova PPU-a.

POGLAVLJE III

POSTUPCI I OBAVEZE U VEZI SA IBAN-OM

Član 9.

Oblik predstavljanja

1. IBAN mora biti predstavljen na sledeći način:
  - 1.1. U platnim nalogima u elektronskom formatu: bez razmaka ili razdvojenih simbola između sastavnih znakova;
  - 1.2. U papirnim platnim nalogima: bez razmaka ili razdvojenih simbola između sastavnih znakova ili prema grupisanju od 4 znaka odvojena razmakom.

Član 10.

Kreiranje i komunikacija IBAN-a

1. PPU-i moraju kreirati IBAN za svaki pojedinačni platni račun u trenutku otvaranja ovog računa u skladu sa odredbama ove uredbe.
2. PPU-i su odgovorni pred KPU-om koji vodi račun za plaćanje za tačnost postavljenog IBAN-a.
3. PPU-i će dostaviti IBAN računa svakog PPU-a u pisanoj formi na zahtev KPU-a ili u elektronskoj formi na lako dostupan način.

Član 11.

Primenljiv metod za proveru validnosti IBAN-a

1. Provera validnosti IBAN-a se vrši tako što se izračunava vrednost kontrolne cifre i proverava da li je tačno predstavljena znakovima koji predstavljaju kontrolnu cifru u IBAN-u. Ako se izračunata cifra za proveru poklapa sa prikazom odgovarajućih znakova u IBAN-u, tada se taj IBAN naziva važećim.
2. Provera validnosti IBAN-a vrši se u skladu sa načinom izračunavanja IBAN kontrolnih cifara, definisanim u Prilogu 2 ove uredbe.

Član 12.

Provera valjanosti IBAN-a pre izvršenja

1. Pre izvršenja platne transakcije, PPU mora proveriti valjanost IBAN-a i usklađenost IBAN-a sa BIC-om, gde je primenjivo, računa za plaćanje platioca i korisnika (u slučaju prijema i isporuke), bez obzira

na prikaz IBAN-a u elektronskom formatu ili na papiru. U slučaju da procedure potvrđivanja IBAN-a pokažu da je IBAN nevažeći, PPU će odbiti izvršenje relevantne transakcije.

2. Platni sistemi moraju proveravati valjanost IBAN-a i usklađenost IBAN-a sa BIC-om za platne transakcije koje se obavljaju putem ovih sistema, i u slučaju da se utvrdi da je IBAN nevažeći, odbijaju obraditi odgovarajuću platnu transakciju.
3. Provera valjanosti IBAN-a prema odredbama ove uredbe je preduslov za nastavak izvršenja platne transakcije.

Član 13. Netačan IBAN

1. Ukoliko je nalog za plaćanje izvršen u skladu sa IBAN-om koji obezbeđuje KPU, smatraće se da je nalog za plaćanje ispravno izvršen u odnosu na korisnika određenog IBAN-om i overenog u skladu sa članovima 11. i 12. ove uredbe.
2. Ako je IBAN koji je dat od KPU-e netačan, PPU neće snositi odgovornost za neizvršenje ili nepravilno izvršenje platne transakcije.
3. Izuzetno od stava 2. ovog člana, PPU platioca će uložiti razumne napore da vrati sredstva uključena u platnu transakciju, a PPU korisnika će takođe sarađivati u tim naporima, tako što će PPU-u platioca saopštavati sve relevantne informacije za vraćanje sredstva.
4. U slučaju da povraćaj sredstava iz prethodnog stava nije moguć, PPU platioca je dužan da platiocu, nakon pismenog zahteva, dostavi sve informacije kojima raspolaže PPU platioca a koji su relevantni za platioca, kako bi platilac podneo zakonski zahtev za povraćaj sredstava.
5. Ako je dogovoreno u relevantnom ugovoru koji reguliše uslugu plaćanja, PPU može naplatiti KPU-u naknadu za povraćaj.

POGLAVLJE IV FUNKCIJE U VEZI SA KIO

Član 14. Funkcije CBK-a u vezi sa KIO

1. Što se tiče KIO, CBK će postupati kako sledi:
  - 1.1. Nakon ovlašćivanja PPU-a da obavlja platne usluge i/ili izdaje elektronski novac, CBK dodeljuje i saopštava PPU-u prvi deo KIO (karakter 1 i 2);
  - 1.2. Daje PPU-u prva dva karaktera KIO-a kao što je definisano u ovoj uredbi;
  - 1.3. Potvrđuje tačnost dela KIO-a koji je odredio PPU za svoje ogranke u skladu sa članom 7. ove uredbe;

- 1.4. Obaveštava učesnike u platnim sistemima kojima posluje o dodeli novih KIO-a, kao i zatvaranju KIO-a;
- 1.5. Vodi, ažurira i objavljuje listu KIO kodova, u formatu datom u Prilogu 3. ove uredbe, i
- 1.6. Informiše SWIFT o promenama u listi KIO kodova, što se može uraditi objavljivanjem liste na službenoj internet stranici CBK-a.

Član 15.

Obaveze PPU-a u vezi sa KIO

1. PPU-i moraju odmah obavestiti CBK o svim promenama KIO kodova PPU-a, uključujući dodelu ili zatvaranje KIO-a za bilo koju od njegovih filijala ili bilo koje druge promene koje mogu biti neophodne da bi se izvršila relevantna ažuriranja objavljene liste KIO kodova.
2. PPU-i ne mogu promeniti karaktere postojećeg KIO-a, ali ga mogu zatvoriti.
3. U slučaju ukidanja postojećeg KIO-a, PPU mora osigurati ispravno administriranje i ydatih IBAN-ova uz taj KIO koji će se zatvoriti, u skladu sa relevantnim pravilima koja se primenjuju na račune za plaćanje.

POGLAVLJE V ZAVRŠNE ODREDBE

Član 16.

Primena, popravne mere i kazne

Svaka povreda odredaba ove Uredbe podleže kaznenim merama definisanim Zakonom o Centralnoj banci i Zakonom o platnom sistemu.

Član 17.

Prilozi

1. Sastavni deo ove uredbe su tri priloga:
  - 1.1. Prilog 1 - Struktura IBAN-a;
  - 1.2. Prilog 2 – Način izračunavanja kontrolnih kodova IBAN-a;
  - 1.3. Prilog 3 - Format za objavljivanje liste kodova PPU-a i njihovih ogranaka.

Član 18.

Ukidanje

Stupanjem na snagu ove uredbe ukida se „Uredba o sistemu standardnih brojeva bankarskih računa“ usvojena od strane Odbora Centralne banke 22. decembra 2015. godine.

Član 19.
Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu 1. januara 2024. godine. PPU-i moraju biti u potpunosti usklađeni sa zahtevima ove uredbe najkasnije do 30. juna 2024. godine.

Bashkim Nurboja
Predsednik Odbora Centralne Banke Republike Kosovo

Prilog 2

Način izračunavanja kontrolnih cifri BBAN-a i IBAN-a

Instrukcijama u nastavku, pokazuje se kako se izračunavaju kontrolne cifre BBAN-a i IBAN-a. Za tu svrhu uzimamo račun IBAN-a koji uključuje kod Kosova "XK".

Kao algoritam za utvrđivanje kontrolnih cifara koristi se međunarodni standard ISO 7064, MOD 9710.

Primer: X K 0 5 1 2 1 2 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 6

Izračunavanje kontrolnog broja BBAN-a: 1 2 1 2 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 6

Korak 1

Kao što je poznato, BBAN predstavlja poslednjih 16 cifara IBAN-a.

Prvo se dve kontrolne cifre BBAN-a zamenjuju sa "00": 1 2 1 2 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 00

Korak 2

Na cifru iz Koraka 1 primenjuje se algoritam MOD 97. Ostatak primene MOD 97 na cifri iz Koraka 1 je broj "92".

Korak 3

Rezultat iz Koraka 2 oduzima se od broja 98, koji predstavlja kontrolnu cifru BBAN-a. U našem slučaju kontrolna cifra je "06": $98 - 92 = 06$.

U slučajevima kada je cifra jednocifrena onda se dodaje "0" ispred dobijenog rezultata.

Broj BBAN-a koji uključuje kontrolnu cifru iz Koraka 3 je; 1 2 1 2 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 06

Za potvrđivanje tačnosti BBAN-a, ostatak nakon primene MOD 97 u BBAN-u (1 2 1 2 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 06) mora dati rezultat "1".

Izračunavanje kontrolnog broja IBAN-a: X K 0 5 1 2 1 2 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 6

Korak 1

Državni kod i kontrolnu cifru premeštamo na kraju, zatim kontrolnu cifru zamenjujemo sa "00" dok se slova "XK" zamenjuju sa brojevima prema sledećoj tabeli:

A = 10	G = 16	M = 22	S = 28	Y = 34
B = 11	H = 17	N = 23	T = 29	Z = 35
C = 12	I = 18	O = 24	U = 30	
D = 13	J = 19	P = 25	V = 31	
E = 14	K = 20	Q = 26	W = 32	
F = 15	L = 21	R = 27	X = 33	

Rezultat: 1 2 1 2 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 6 X K 0 0, nakon pretvaranja slova imamo broj

1 2 1 2 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 6 33 20 0 0

Korak 2

Primenimo MOD 97 u dobijenom rezultatu na Koraku 1: 1 2 1 2 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 6 3 3 2 0 0 0.
Ostatak od primene MOD 97 u rezultatu iz Koraka 1 je broj "93".

Korak 3

Rezultat iz Koraka 2 oduzima se od broja 98, koji predstavlja kontrolni broj IBAN-a. U našem slučaju, kontrolni kod je "05": $98 - 93 = 05$. (U slučajevima kada dobijeni rezultat ima samo jedan znak, onda se dodaje "0" ispred dobijenog rezultata.)

Broj IBAN-a, koji uključuje kontrolni kod iz Koraka 3 je X K 05 1 2 1 2 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 6

Za potvrđivanje tačnosti IBAN-a, prvo ćemo državni i kontrolni kod premeštati na kraju, i slova "XK" ćemo pretvoriti u brojeve. Ostatak nakon primene MOD 97 na pripremljenu cifru (1 2 1 2 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 6 33 20 0 5) mora dati rezultat "1".

Primer primene MOD 97

Referišemo se primeru primene MOD 97 u BBAN-u (1 2 1 2 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 6):

- I. 9 prve cifre broja dele se sa 97
 $121201234/97 = 1249497.257$
- II. potpuni deo dobijenog rezultata umnožava se sa brojem 97
 $1249497 * 97 = 121201209$
- III. Od prvog 9 cifrenog broja oduzimamo broj dobijen od rezultata u Koraku 2.
 $121201234 - 121201209 = 25$
- IV. Stvaramo novi broj sastavljen od rezultata iz Koraka 3 i 7 brojeve u nastavku cifre BBAN-a i ovaj broj delimo sa 97.
 $255678906/97 = 2635865.01$
U našem slučaju, u ovom koraku uključili smo sve cifre, inače ovaj postupak se ponavlja sve dok se u izračunavanju ne uključe svi brojevi.
- V. Potpuni deo dobijenog rezultata umnožava se sa brojem 97
 $2635865 * 97 = 255678905$
- VI. Od pripremljenog broja u Koraku 4 oduzimamo rezultat koraka 5.
 $255678906 - 255678905 = 1$

Dobijeni rezultat predstavlja ostatak iz izračunavanja MOD 97 cifre 1 2 1 2 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 6.

Prilog 3

Format za objavljivanje liste kodova PPU-a i njihovih ogranaka

1. Lista kodova PPU-a i njihovih ogranaka, će sadržavati podatke iz sledeće tabele i biće objavljena kao dokument u „excel“ formatu.
2. Ovaj dokument će sadržavati dve stranice (sheet), na kojima će jedna biti lista banaka PPU-a, dok će druga biti lista nebankarskih PPU-a.
3. U naziv objavljenog dokumenta biće stavljen poslednji datum njegovog ažuriranja.

	KIO		Podaci PPU-a i njegovih ogranaka				
BIC kod	Kod PPU-a	Kod ogranka	Naziv PPU-a	Naziv ogranka	Adresa ogranka	Poštanski kod ogranka	Datum ažuriranja